

Multiple Skleroz ve Psoriasis

Handan Işın Özışık*, Sibel Kızıncı*, Ersoy Hazneci**, Cemal Özcan*

*İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji AD, Malatya

**İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dermatoloji AD, Malatya

Rekombinant interferonlar Multiple Skleroz (MS) yanısıra çeşitli enflamatuar hastalıklarda, Hepatit C gibi enfeksiyonlarda ve lösemi gibi neoplastiklerde artan oranlarda kullanılmaya başlanmıştır. Yan etkileri genellikle; baş ağrısı, ateş ve myaljidir, ancak ender olarak ilacın kullanımını sınırlayan daha ciddi yan etkiler de bildirilmiştir. MS'lu hastalarda diğer otoimmün hastalıkların insidansı genel popülasyondan çok daha yüksek orandadır. MS'da psoriasis birlikteliği az sayıda hastada bildirilmiştir.

Kliniğimizde izlenen 2 MS'lu olguda beta-interferon tedavisi ile psoriasis atağı gözlemlendi. Olgulardan biri daha önce psoriasis tanısı almıştı. Diğer olguda özgeçmişinde psoriasis tanısı yoktu. Her iki olguda da beta interferon tedavisinin 2. haftasında döküntüler oluştu.

Literatürde Psoriasisın beta interferonla alevlendiğine ait bir bilgiye rastlanmadığı için olgular sunulmaya değer bulundu.

Anahtar Kelimeler: Multiple skleroz, Beta interferon, Psoriasis

Multiple Sclerosis And Psoriasis

Natural and recombinant interferons are increasingly being used to treat patients with multiple sclerosis and various inflammatory, infectious, and neoplastic processes. Adverse reactions are usually limited to headache, fever, and myalgia, but occasional unexpected problems can be severe enough to limit use of the drug. One such problem is the exacerbation of psoriasis. In our clinic, two patients with multiple sclerosis who were receiving injections of interferon had a psoriasis attack. One of the patients had psoriasis before the interferon treatment but other patient had no such history.

Key words: Multiple Sclerosis, Beta Interferon, Psoriasis.

+Bu çalışma 37.Ulusal Nöroloji Kongresi'nde poster olarak sunulmuştur.

Rekombinant interferonlar çeşitli enflamatuar hastalıklarda, Hepatit C gibi enfeksiyonlarda ve lösemi gibi neoplastiklerde sıkça kullanılmaya başlanmıştır.¹ Yan etkileri genellikle; baş ağrısı, ateş ve myaljidir, ancak ender olarak ilacın kullanımını sınırlayan daha ciddi yan etkiler de bildirilmiştir.^{2,3} İnterferonlar son yıllarda multiple sclerosis tedavisinde de yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır.^{4,5}

Multiple Skleroz (MS)'lu hastalarda diğer otoimmün hastalıkların insidansı genel popülasyondan çok daha yüksek orandadır. MS'da psoriasis birlikteliği ise az sayıda hastada bildirilmiştir.¹

İnterferon tedavisi sırasında psoriasis alevlenmesi olan iki MS'li olgu, ender rastlanılan psoriasis ve MS birlikteliği ve beta interferon kullanımını engelleyen ciddi bir yan etki gözlenmesi açısından sunulmaya değer bulundu.

OLGU

Olgu 1: M.A 39 yaşında erkek olgu, 1994 yılından beri kliniğimizde relapsing-remitting multiple skleroz (R-R MS) tanısıyla izlenmektedir. Mart 1999'da haftada 1 kez olmak üzere beta-interferon tedavisine başlandı. Onuncu enjeksiyondan sonra saçlı deriden başlayıp tüm vücuda yayılan kepekli kızartılar oluştu (Resim 1 ve 2). Soygeçmişinde dayısında psoriasis öyküsü mevcuttu. Klinik olarak psoriasis tanısı alan hastanın biopsi sonucu klinikle uyumlu bulundu. Beta-interferon tedavisi kesildi. Psoriasis yönünden Dermatoloji bölümünce tedaviye alınan hastanın tedavisinin onuncu gününde lezyonlarında gerileme saptandı. Hastada R-R MS için IV immünglobulin (IVIG) tedavisi başlandı. IVIG uygulaması sırasında psoriatik lezyonlarda da gerileme saptandı.

Olgu 2: H.A 26 yaşında kadın olgu 1997 yılından beri kliniğimizde R-R MS olarak izlenmektedir. Eylül 2000 de beta-interferon başlandı. Özgeçmişinde psoriasis öyküsü olan hastanın ilk doz beta-interferon uygulamasından sonra

psoriatik lezyonlarında alevlenme saptandı. İlaç kesildi ve Dermatoloji bölümünce önerilen ilaçlar başlandı. Tedaviden sonra lezyonları geriledi. Hasta halen Copaxone (glatiramer asetat) tedavisinde olup psoriatik lezyonlarında herhangi bir artış gözlenmemiştir.

Resim 1.

Resim 2.

TARTIŞMA

Multiple sklerozlu hastalarda ve birinci derecede akrabalarında otoimmün hastalıklara normal populasyondan daha sık rastlanmaktadır. Bu hastalıklar arasında; romatoid artrit, tiroid hastalıkları, sistemik lupus eritematosus, myastenia gravis,

psoriasis, inflamatuvar barsak hastalıkları, diabetes mellitus ve uveitis sayılabilir.⁶⁻⁸

İnterferon alfa uygulanmasından sonra psoriasis alevlenmesi daha önce bildirilmiştir.^{2,3} Beta interferona bağlı psoriasis gelişimi ile ilgili literatürde yalnızca iki yayına rastladık.^{1,9} İnterferonların psöriasisi tetikleyen lenfositleri uyarak, epidermisdeki psoriasis-ilişkili antijenleri indükte ederek veya daha genel immunomoduluar mekanizmalarla psöriatik atakları başlattığı düşünülmektedir.¹⁻³

Olgu sayısı arttıkça yapılacak histopatolojik çalışmalar ile interferon beta tedavisi sonrası psoriasisin patofizyolojisi açıklanabilecektir.

Sonuç olarak, psoriasis ve diğer otoimmün hastalıkları olan MS hastalarında, interferon tedavisi başlanması kontrendikasyon oluşturabilir ve bu açıdan da tedaviden önce hastanın sorgulanması hatırd tutulmalıdır.

KAYNAKLAR

- 1- Webster GF, Knobler RL, Lublin FD et al. Cutaneous ulcerations and pustular psoriasis flare caused by recombinant interferon beta injections in patients with multiple sclerosis. *J Am Acad dermatol* 1996;34:365-7.
- 2- Georgetown MJ, Yarze JC, Lalos AT et al. Exacerbation of psoriasis due to interferon alpha treatment of chronic active hepatitis. *Am J Gastroenterol* 1993;88:1756-8.
- 3- Quesada J, Guterman J. Psoriasis and interferon alpha. *Lancet* 1986;1:1466-8.
- 4- Duquette P, Girard M, Knobler RL, et al. Interferon beta-1b is effective in relapsing-remitting multiple sclerosis.I.Clinical results of a multicenter, randomized double-blind, placebo-controlled trial. *Neurology* 1993;43:655-61.
- 5- Paty DW, Li DKB. MS/MRI Study Group. Interferon beta-1b is effective in relapsing-remitting multiple sclerosis.II.MRI analysis of a multicenter, randomized double-blind, placebo-controlled trial. *Neurology* 1993;43:662-67.
- 6- Broadley SA, Deans J, Sawcer SJ et al. Autoimmune disease in first-degree relatives of patients with multiple sclerosis. *Brain* 2000;123:1102-1111.
- 7- Heinzlef O, Alamowitch S, Sazdovitch V et al. . Autoimmune disease in families of French patients with multiple sclerosis. *Acta Neurol Scand* 2000; 101(1):36-40.
- 8- Midgard R, Gronning M, Riise T et al. Multiple sclerosis and chronic inflammatory diseases. A case-control study. *Acta Neurol Scand* 1996;93:322-328.
- 9- Schwid SR, Goodman AD, Mattson DH. Autoimmune hyperthyroidism in patients with multiple sclerosis treated with interferon beta-1b. *Arch Neurol* 1997;57:1169-1170.

Yazışma Adresi

Yrd.Doç.Dr. Handan Işın Özışık
İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Nöroloji AD, Malatya
Tel : 422 341 0660-4908
E-Posta : handanisin@yahoo.com
hozisik@inonu.edu.tr